[2025] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 598: 2025 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 334

ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਅਰਬਿੰਦਾ ਰਾਭਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2350 ਆਫ 2025)

07 ਮਾਰਚ 2025

[ਦੀਪੰਕਰ ਦੱਤਾ* ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਨ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ; ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵੇਡਨਸਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਤੁਕੀ ਸੀ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ; ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਨੋਟ

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਚੋਣ - ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ - ਅਸਾਮ ਜੰਗਲਾਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀਆਂ 104 ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਲਈ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ - ਮੌਜੂਦਾ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ - ਅਜਿਹੇ ਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 14.04.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ - ਪਹਿਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ 14.04.2017 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਸਥਿਤ: ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਲਕ-ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਦਰ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ

ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਚੋਣਕਾਰ ਕੌਣ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਟੈਸਟਿੰਗ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਦਾ ਸਰੋਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਦਨੀਤੀ ਦੀ ਬਦਬੂ ਨਾ ਆਵੇ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੂਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਤਿੰਨ ਵਿਕਲਪ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, - (i) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ/ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਤੋਂ ਬੇਲੋੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ। PCCF ਦੁਆਰਾ ਖੋਜਿਆ ਅਤੇ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; (ii) ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ (iii) ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਤੂੜੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾਵਾਂ/ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਪਾਤੀਤਾ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਜਿਹਾ ਟੈਸਟ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਭਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ - ਅਜਿਹੀ ਉੱਤਮ ਪਹਿਲਕਦਮੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ 04.07.2016 ਦੇ ਨੋਟ ਅਤੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਉਕਤ ਨੋਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 35, 37, 39, 45]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 226 - ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਸੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ - ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਾਰੰਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ ਕਿ ਚਾਹਵਾਨਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਟੱਲ ਜਾਂ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਕੀ, ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪਰਾ 54, 55]

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ [1991] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 567: (1991) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 47; ਬੀ.ਐਨ. ਨਾਗਾਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ [1966] 3 ਐਸਸੀਆਰ 682: ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1942- ਅਨੁਸਾਰ।

ਕਿਰਨ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਸਟੇਟ [2000] ਸਪਲਾਈ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 474: (2000) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 719; ਅਨਾਮਿਕਾ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ UPPSC [1989] ਪੂਰਕ. 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 124 : (1990) ਪੂਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 692; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਪੀ.ਯੂ., ਪੁਥੁਵਲਨੀਕਾਥੁ [2003] ਸਹਾਇਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 883: (2003) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 285; ਸਚਿਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [2021] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1073: (2021) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 631-ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ [1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 272: (1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 405; ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [2007] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 98: (2008) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 161; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਰਵਾਹਾ [1974] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 165: (1974) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 220; ਜੈ ਸਿੰਘ ਦਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [1992] ਸਹਾਇਕ। 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 816: 1993 ਪੂਰਕ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.

600; ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਲਵੇ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ (2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 614; ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰਨ ਲਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [1979] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 953: (1979) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 165; ਆਰ.ਐਸ. ਮਿੱਤਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [1995] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1127: 1995 ਪੂਰਕ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 230; ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕਸ਼ਯਪ ਬਨਾਮ ਸਾਊਥ ਈਸਟ ਸੈਂਟਰਲ ਰੇਲਵੇ [2018] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 947: (2019) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 798 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ; ਚੋਣ; ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ; ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ; ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ; ਅਸਾਮ ਜੰਗਲਾਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ; ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226; ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ; ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ; ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਭਰਤੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2350 ਆਫ਼ 2025

ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 08.10.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ WA ਨੰਬਰ 102 ਆਫ਼ 2021

ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹ:

ਚਿਨਮਯ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਕਸ਼ਾ ਰਾਏ, ਪੀਯੂਸ਼ ਵਿਆਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਵਤ ਵਾਲੀ, ਵਿਜੇ ਦੇਵੜਾ, ਇਰਫਾਨ ਹਸੀਬ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਜਯੋਤੀ ਡੇਕਾ।

ਜਵਾਬਦੇਹਵਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹ:

ਮਨੀਸ਼ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪ੍ਰਿਯਾਂਕ ਅਧਿਆਰੂ, ਪ੍ਰਿਯੋਂਕੂ ਗੋਗੋਈ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ, ਜੇ.

ਤੱਥ

1. ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚੀਫ਼ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਰ ਆਫ਼ ਫਾਰੈਸਟ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਆਫ਼ ਫੌਰੈਸਟ ਫੋਰਸ, ਅਸਾਮ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ 23 ਜੁਲਾਈ, 2014 ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਫੋਰੈਸਟ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀਆਂ 104 ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2. ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਈ, 2016 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਏਐਫਪੀਐਫ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਮਈ, 2016 ਵਿੱਚ ਹੀ, ਅਸਾਮ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਾਮ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਸੀ।

4. 4 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਨੂੰ, ਮੌਜੂਦਾ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਸੌਂਪਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਗੰਭੀਰ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ 18 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਸਰਕਾਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਅਜਿਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

5. 17 ਅਗਸਤ, 2016 ਨੂੰ, ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਏਐਫਪੀਐਫ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

6. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।5 ਪਹਿਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 17 ਅਗਸਤ, 2016 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ,

2017 ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 132 ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 104 ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ, ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2017 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ।

<u>ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ</u>

8. 7 ਮਈ, 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯੋਗਤਾ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਤੂੜੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਅਨਾਜ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਮੰਨਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਸਥਿਰ ਹੈ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 7 ਮਈ, 2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

10. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਣਯੋਗ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, 8 ਅਕਤੂਬਰ, 2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧੀਵਤ ਗਠਿਤ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਥਿਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਨੋਟ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

<u>ਚੁਣੌਤੀ</u>

11. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਮਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ।

ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ

12. ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1 ਅਗਸਤ, 2022 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚੋਣ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਰੀਰਕ ਟੈਸਟ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ 104 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 64 ਕਾਮਰੂਪ (ਮੈਟਰੋ) ਅਤੇ ਕਾਮਰੂਪ (ਪੇਂਡੂ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ 16 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੱਕ ਹਮਲੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਚਿਨਮਯ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਾ ਤਾਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਣਮਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੰਭੀਰ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਾਗ਼ਦਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਜੱਜ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਇਲਾਜਯੋਗ ਸਨ। ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ - ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੋਵੇਂ - ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

14. ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਨੋਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਹੀ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਨੋਟ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 17 ਅਗਸਤ, 2016 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ

ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

15. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦਾ ਨੋਟ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਸਹੀ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

<u>ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼</u>

17. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ:

(i) 18 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਤੇ 17 ਅਗਸਤ, 2016 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨੋਟਿਸ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦਲੀਲਾਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 1 ਅਗਸਤ, 2022 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ।

(ii) ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਹੈ।
(iii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ PCCF ਦੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਵਿਗਾੜਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(iv) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਗ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ।

(v) ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ, ਪਰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀ ਦੀ ਕੁਝ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ 34 ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, 104 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ।

(vi) ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਨ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੀਤੀ ਦੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਇੱਕ ਇਲਾਜਯੋਗ ਨੁਕਸ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜੇ ਬਿਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸਵਾਮੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

(i) ਅਨਾਮਿਕਾ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ UPPSC;

(ii) ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਘ। ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਪੀ.ਯੂ., ਪੁਥੁਵਲਨੀਕਾਥੂ,
(iii) ਸਚਿਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ;10 ਅਤੇ
(iv) ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ।"

19. ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸਵਾਮੀ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ।

ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠ ਰਹੇ ਸਵਾਲ

20. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ:

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ?

ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ:

(A) ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ?

(B) ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਇਤਫਾਕਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ/ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ?

ਅੰਤਿਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਜਾਇਜ਼ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

<u>ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਾਰਨ</u>

21. ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ(ਫੈਸਲਿਆਂ) ਅਤੇ ਹੁਕਮ(ਆਦੇਸ਼ਾਂ) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

22. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

23. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਰਵਾਹਾ, 12 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਨੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਆਫ਼ ਮੈਨਡੇਮਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

24. ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸ਼ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"7. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਣਤੀ ਯੋਗ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਉਹ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ, ਰਾਜ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੱਚਮੁਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਭਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ..."

25. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨੇੜੇ, a ਜੈ ਸਿੰਘ ਦਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ:

"7. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 30 ਦਸੰਬਰ, 1991 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਖਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਪੜਾਅ ਸੀ ਜਦੋਂ HPSC ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 9 ਮਾਰਚ, 1992 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਰਤੀ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, HPSC ਅਜੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

26. ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਰਿਟ ਉਪਾਅ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

27. ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟੈਸਟਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਚਰਚਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। 14 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਡਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ"। ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਰਵਾਹਾ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੋਣਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਅਤੇ ਦੁਰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"55. ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਖੁਦ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਇਸਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜੋ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਉਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਹੈ।

56. ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ [(2006) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 683] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 708-09, ਪੈਰਾ 66)

'66. ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇੱਕ ਮੈਗਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਸੀ, ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਜੌਹਰੀ ਮੱਲ [(2004) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 714] ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [(2002) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 507] ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

[ਮੈਂ] ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧੂਰੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣਾ।"

57. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਨਹੀਂ

ਝਪਕ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

28. ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਲਵੇ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵੇਡਨਸਬਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇ. ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਰੇਲਵੇ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ (ਆਰਆਰਬੀ) ਨੇ ਦੱਖਣੀ-ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲਵੇ ਜ਼ੋਨ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਗਰੁੱਪ ਡੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਸਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸੱਤ ਸੌ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸ ਘੱਟ, ਨੂੰ ਪੀਈਟੀ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਈਟੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਸਮੂਹਿਕ ਨਕਲ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲੀਕ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਆਇਆ। ਇੱਕ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, RRB ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ RRB ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ RRB ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਟੈਸਟ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। RRB ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਟੈਸਟ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਟੈਸਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ; ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਉਪਲਬਧ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਜਬ

ਆਦਮੀ ਕੀ ਕਰੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਟੈਸਟ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਨੇੜਿਓਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਕੇ.ਐਸ.ਪੀ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਜੇ. ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ:

"36. ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਰਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੈਤਿਕ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਇਸ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੈਸਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਟੈਸਟ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ 'ਸੰਤੁਲਨ ਜਾਂ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ' ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਟੈਸਟ ਨੂੰ 'ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਾਧਨ' ਜਾਂ 'ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਮਜ਼ੋਰੀ' ਟੈਸਟ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਟ੍ਰੇਟਜੈਕਟ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ ਜਾਂ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੀ ਘੰਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ..."

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ RRB ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਿੰਨ ਤਰੀਕੇ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ ਵਿਕਲਪ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ ਵਿਕਲਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹਠ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। RRB ਨੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੂਹਿਕ ਨਕਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲੀਕ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਬੂਤ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਬਹਠ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ RRB ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਹੀ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾ ਵਿਕਲਪ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ।

29. ਕੇ. ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਬਾਅਦ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"45.... ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਕਿ 4-6-2004 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

30. ਉਪਰੋਕਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

31. 4 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਦੇ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। 7 ਮਈ, 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਕਤ ਨੋਟ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ:

ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੀਈਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁੱਲ 104 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਚੋਣ/ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

104 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 64 ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਮਰੂਪ ਜਾਂ ਕਾਮਰੂਪ ਮੈਟਰੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਜੋ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ 18 ਅਤੇ 46 ਉਮੀਦਵਾਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਾਮਰੂਪ (ਮੈਟਰੋ) ਅਤੇ ਕਾਮਰੂਪ (ਪੇਂਡੂ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਸਨ, ਬਾਕੀ ਚੁਣੇ ਗਏ 8 ਨਾਮਜ਼ਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ 1 ਤੋਂ 9 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੀ।

16 ਨਾਮਜ਼ਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਬਰਾਕ ਵੈਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਬੋਡੋਲੈਂਡ ਟੈਰੀਟੋਰੀਅਲ ਕੌਂਸਲ (ਬੀਟੀਸੀ) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਇਹ 16 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, 2011 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੀ 3.11 ਕਰੋੜ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ 1.60 ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ 16 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 52% ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਹਾੜੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਜਾਂ ਬਰਾਕ ਵੈਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਜਾਂ ਬੀਟੀਸੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਕਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੁੱਲ 3518 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 104 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸਾਮੀ ਲਗਭਗ 34 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਬਣ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ (ਪਲੇਨ), ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਰਲ, ਐਸਟੀ (ਪਲੇਨ), ਐਸਟੀ (ਹਿਲਜ਼), ਐਸਸੀ, ਓਬੀਸੀ/ਐਮਓਬੀਸੀ ਤੋਂ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਇੱਕ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, 15 ਓਬੀਸੀ/ਐਮਓਬੀਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ, 17 ਐਸਟੀ (ਪਲੇਨ) ਉਮੀਦਵਾਰ, 1 ਐਸਟੀ (ਹਿਲਜ਼) ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ 1 ਐਸਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਦਿਖਾਇਆ

ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 162 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੂੰ ਜਨਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 50 ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਭਰਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ, ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਹੈ।

32. ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ।

33. ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਗਜ਼ਾਤ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਕਰਾਸ-ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੈਰ-ਯੋਗੀ ਚਾਹਵਾਨ, ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਖਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਲਵਿਦਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਖਵੇਂ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੋਗ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਓਪਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਖਵੇਂ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਰਾਖਵੇਂ ਵਰਗ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਓਪਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਖਦੀ ਹੋਈ, ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇੰਨਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ?

34. ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੇਂਦ 2014 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਪੀਈਟੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਮਈ, 2016 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਦਸਤਕ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, 4 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਦੇ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 162 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੀ.ਐਨ. ਨਾਗਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰਨ ਲਤਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 17 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਮਿਲੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਅਸੀਂ ਕਿਰਨ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"22. ਇਸ ਸਰਬ-ਵਿਆਪੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਵਾ ਵੌਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ 15% ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਚਾਰ ਵਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ-ਟੈਸਟ ਲਈ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆਯੋਗ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ/ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਚੋਣ/ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆਯੋਗ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ: (1) ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਵਾ ਵੌਇਸ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਸਿਰਫ਼ ਵਿਵਾ ਵੌਇਸ ਦੁਆਰਾ। ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਮੌਖਿਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਉੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਤਿਰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ, ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਖਿਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਹੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਚੋਣ/ਨਿਯੁਕਤੀ/ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਉੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ..."

35. ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ "ਕਦੋਂ", "ਕਿਹੜਾ", "ਕੀ", "ਕੌਣ" ਅਤੇ "ਕਿਵੇਂ" ਦੇ ਕਾਰਕ ਜੋ ਭਰਤੀ/ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਭਰਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਚੋਣਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ;

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਲਕ-ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਚੋਣਕਾਰ ਕੌਣ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਟੈਸਟਿੰਗ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਦਾ ਸਰੋਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸੰਕੇਤ ਦੇ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਦਨਾਮੀ ਦੀ ਬਦਬੂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮ ਹੋਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਲਈ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਮਿਲੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ/ਸਟਾਫ਼ਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੋਣ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲੁਕਵੇਂ ਦਾਗ਼ ਜਾਂ ਨਕਾਬਪੋਸ਼ ਬਦਨੀਤੀ ਦੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ 104 ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

36. ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਂਝੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ, ਅਕਸਰ, ਅਣਚਾਹੇ ਨਤੀਜੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟਾਲਣਯੋਗ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹੋਰ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਮੋੜ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਅਜੀਬ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ, ਜਿਸਦੀ ਚਰਚਾ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

37. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਚਾਹਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੂਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਤਿੰਨ ਵਿਕਲਪ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, - (i) ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾਵਾਂ/ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਤੋਂ ਬੇਲੋੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ; (ii) ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ (iii) ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਤੂੜੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸਰਕਾਰ ਤੀਜੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾਵਾਂ/ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਪਾਤੀ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

38. ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਪਹੁੰਚ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ (ਪੜ੍ਹੋ, ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਬਲ ਪਾਇਆ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਾਂ ਘੱਟ

ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

"29. ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਖੁਦ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

30. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਖਾਸ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

39. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕਲੇ ਜੱਜ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਪਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਸਮੇਤ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੋਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਭਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਪਹਿਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਵਾਜਬ ਅਤੇ/ਜਾਂ

ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਥੋਪਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੀ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

40. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਉਸੇ ਨੇ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਤੱਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਜੇ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਚੋਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

41. ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਨੋਟ ਦੇ ਅੰਤਮ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਰਾਏ ਸੀ:

31. ਇੱਕ ਗੈਰ-ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ, xxx, ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਜ਼ਰੂਰ ਕੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੇ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

xxx ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖੁਦ ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਨੇ ਕਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ/ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ।

42. ਨੋਟ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਾਗ਼ ਸੀ, ਜੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਅਨੁਪਾਤਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ/ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

43. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

44. ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਨੋਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

45. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 4 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਦੇ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਨੋਟ ਅਤੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਨੋਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੇਡਨੇਸਬਰੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

46. ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਚਰਚਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਅਨਾਮਿਕਾ ਮਿਸ਼ਰਾ (ਸੁਪਰਾ), ਰਾਜੇਸ਼ ਪੀ.ਯੂ. (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸਚਿਨ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

47. ਅਨਾਮਿਕਾ ਮਿਸ਼ਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "... ਜਦੋਂ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਮੰਗ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਗਏ ਸਨ"। ਉੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਮੂਲੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

48. ਰਾਜੇਸ਼ ਪੀ.ਯੂ. (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇਸ ਪੱਕੇ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 31 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਚੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕਪਾਸੜ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਸਾਰਥਕਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਣਦੇਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਖਤੀ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ"। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ "ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇੰਨਾ ਅਤਿਅੰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ, ਅਤੇ ਜੋ ਦਾਅ 'ਤੇ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਧ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਰਕਹੀਣ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ" (ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ੋਰ)।

49. ਸਚਿਨ ਕੁਮਾਰ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 35 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"35. SLPs ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਨੂੰ ਪਹੀਏ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਦੋਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜੋ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਬੱਧ ਜਾਂ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਪਣੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਗ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਾਗ਼ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ

ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੇਚੈਨੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਭਾਗੀਦਾਰ ਜੋ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਕੇ, ਬੇਦਾਗ਼ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਵੀ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿੱਥੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪਾਉਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਦਾਗ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਰ ਅਸਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਲੋੜ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਚੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਐਨੀਮੇਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਰਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਭਰਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਵੇਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੀਆਂ ਹਨ।" (ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ੋਰ)

50. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਰਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (ਕੁਝ ਦਾਗ਼ੀ ਤੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਬਚਾਉਣਾ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਸਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ,

ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ) ਜੋਖਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਰਕਹੀਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

51. ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸਵਾਮੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 23 ਜੁਲਾਈ, 2014 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 4 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਦੇ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧੋਖਾਧੜੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ (ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਖਵੇਂ ਵਰਗ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਵਾਲੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਇੱਕ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਵਾਲੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੀ।

52. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਆਪਕ ਮੁੱਦਾ ਅਤੇ ਮੁੱਦਾ (a) (ਉੱਪਰਲਾ) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

53. ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਵਾਲ (b) ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਕਸਰ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਹੁਣ ਜਵਾਬ ਲਈ ਲੈਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਚਾਹਵਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ/ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੇ ਚਾਹਵਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਕਿ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਜਾਣ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ/ਭਰਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ/ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ/ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਿਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ/ਖਾਲੀਆਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ/ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਕੋਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਠੋਸ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚੋਣ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰ.ਐਸ. ਮਿੱਤਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 19 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕਸ਼ਯਪ ਬਨਾਮ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਮੱਧ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮੂਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

54. ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ, ਚਾਹਵਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਅਧਿਐਨ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਮਾਡਿਊਲ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਰਤੀ ਦੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਖਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਚਾਹਵਾਨ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ) ਇੱਕ ਚਮਕਦਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਪਾਲਦੇ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਸੱਚਮੁਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰੀ/ਸੂਚਿਤ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ/ਖਾਲੀਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇ

ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਚਾਹਵਾਨਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਟੱਲ ਜਾਂ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ, ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

55. ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

56. ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਬੀ) (ਉਪਰਾ) ਦਾ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

57. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ 4 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਦੇ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

58. ਅਸੀਂ ਲਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੀਸੀਸੀਐਫ ਦੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 2016 ਦੇ ਨੋਟ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

59. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤਿਮ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਾਹਤ

60. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਟੈਂਡ(ਸਟੈਂਡਾਂ) ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ(ਫੈਸਲੇ) ਅਤੇ ਹੁਕਮ(ਆਦੇਸ਼) ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

61. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ।
62. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮਾਪਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼

63. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਾਜ਼ਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ AFPF ਵਿੱਚ 104 ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਭਰਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

64. ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਭੌਤਿਕ ਮਾਪ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ PET ਦੀਆਂ ਮਾਮੂਲੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦਹਾਕਾ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ PCCF ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਛੋਟ ਦੇਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

65. ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।
ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ